

ประเพณี บิณฑบาต

(สรงน้ำพระธาตุ)

“การขึ้นพระธาตุ คือ การเดินทางไปนมัสการพระธาตุเจดีย์องค์ที่สำคัญ หรือพระเจดีย์ประจำปีเกิด โดยเฉพาะวันเพ็ญเดือน ๘ (เดือนพฤษภาคม)”

ในช่วงเดือนพฤษภาคมชาวบ้านชาวเมืองยังพอมีเวลาว่าง เพราะยังไม่ถึงฤดูทำนา จึงพากันไปไหว้และอุปัฏฐากพระธาตุที่สำคัญ เพื่อหวังบุญกุศล พระธาตุหริภุญไชยที่จังหวัดลำพูน พระธาตุดอยสุเทพจังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุลำปางหลวงจังหวัดลำปาง พระธาตุช่อแฮจังหวัดแพร่ พระธาตุแช่แห้งจังหวัดน่าน วัดพระเจ้านครหลวงจังหวัดพะเยา พระธาตุดอยตุงจังหวัดเชียงราย

นอกจากนี้ อำเภอต่าง ๆ ที่มีพระธาตุศักดิ์สิทธิ์ ได้มีการจัดงานประเพณีสรงน้ำพระธาตุเป็นประจำทุกปี เช่น พระธาตุจอมจ้อ (อ.เทิง) พระธาตุพระพุทธรูปทุ่งก่อ (กิ่งอ.เวียงเชียงรุ้ง) พระธาตุจอมแก้ว (อ.พาน) พระธาตุจอมจันทร์-จอมสวรรค์(อ.แม่จัน) การเดินทางไปไหว้พระธาตุ หรือธาตุประจำปีเกิด ต้องเตรียมเครื่องสักการะ ดอกไม้ ธูปเทียน ฝักส้มป่อย หม้อไห ข้าวสุกข้าวสาร อาหารแห้ง

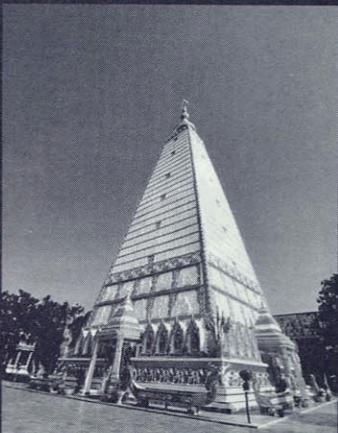
เมื่อเดินทางไปถึงวัดที่พระธาตุตั้งอยู่ จะพากันเข้าพักในศาลาบาตรที่รายล้อมองค์เจดีย์ หรือรายล้อมตามแนวกำแพงวัดด้านใน แล้วจึงไปปิดกวาดลานพระธาตุ ลานต้นโพธิ์ เรียกว่าอุปัฏฐากพระธาตุ ถึงเวลากลางคืน มีการจุดธูปเทียนถวายข้าวตอกดอกไม้ ทำวัตรสวดมนต์ สวดกล่าวคำไหว้พระธาตุเป็นภาษาบาลี ซึ่งพระธาตุองค์ที่สำคัญจะมีตำนานและคำไหว้บันทึกไว้ในพันธังสา หรือใบลานกระจายอยู่ทั่วลานนา พอรุ่งขึ้นจะนั่งข้าวทำอาหารถวายแด่องค์พระธาตุและพระสงฆ์

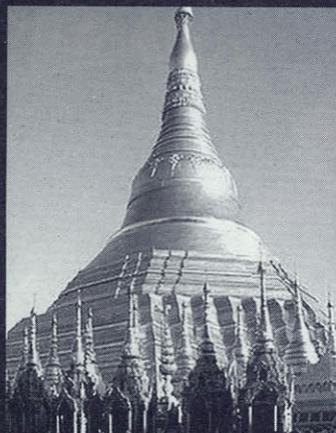
พระธาตุดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่

พระธาตุเจดีย์ประจำปีเกิด

ปีชวด	นมัสการพระธาตุศรีจอมทอง เชียงใหม่	ปีฉลู	นมัสการพระธาตุลำปางหลวง ลำปาง
ปีขาล	นมัสการพระธาตุช่อแฮ แพร่	ปีเถาะ	นมัสการพระธาตุแช่แห้ง น่าน
ปีมะโรง	นมัสการพระธาตุเจดีย์วัดพระสิงห์ เชียงใหม่	ปีมะเส็ง	นมัสการพระธาตุเจดีย์ศรีมหาโพธิ์ อุบลราชธานี
ปีมะเมีย	นมัสการเจดีย์พระบรมธาตุ ตาก	ปีมะแม	นมัสการพระธาตุดอยสุเทพ เชียงใหม่
ปีวอก	นมัสการพระธาตุพนม นครพนม	ปีระกา	นมัสการพระธาตุหริภุญชัย ลำพูน
ปีจอ	นมัสการพระธาตุเจดีย์วัดเกตการาม เชียงใหม่	ปีกุน	นมัสการพระธาตุดอยตุง เชียงราย

พระธาตุเจดีย์ศรีมหาโพธิ์ จ.อุบลราชธานี

เจดีย์พระบรมธาตุ จ.ตาก

พระธาตุหริภุญชัย จ.ลำพูน

พระธาตุแช่แห้ง จ.น่าน